

Artikel i Muskelkraft nr. 8, 2002

Man kan selv bestemme sine billeder

Klaus Emilius Kruse kan godt lide at lave kunst – og at provokere.

Af Bodil Jensen

En humlebi ved ikke, at den ikke kan flyve. Den gør det bare.

Klaus Emilius Kruse gør det også bare. Laver kunst. Uanset om nogen synes om det eller ej.

Kunsthien kalder han sig. Kunstnernavnet er inspireret af en overskrift i en gammel Grøn Koncert-avis, hvor han engang blev portrætteret og sammenlignet med en humlebi, fordi han hvert år knokler igennem som frivillig på Grøn Koncert – selv om han i virkeligheden ikke kan holde til det.

Udklipet fra koncertavisen hænger på væggen i stuen.

”Jeg var da også med oppe i mudderbadet,” siger han og hentyder smilende til Aero-koncerten med Jean Michel Jarre i Nordjylland i september.

Men næste år kan det godt være, at Grøn Koncert-turneen må starte uden Klaus Emilius.

”Det bliver nok lidt svært for mig at nå at være med i Esbjerg. For jeg bliver 30 år dagen før – og jeg har tænkt mig at holde fest,” siger han.

Marker og måger

Festen skal nok holdes i et forsamlingshus i omegnen af Auning på Djursland. For Klaus Emilius er opvokset i området. På væggen i stuen i det lille gule rækkehus, der ligger ud til landevejen på den ene side og med udsigt til marker og mågeflokke på den anden, hænger også et gammelt fotografi af et husmandssted med stråtag og læhegn.

”Det er min fars hus, men han har nu bygget om på det siden. Jeg kan godt lide at bo herude. Jeg er ikke så meget bymenneske. Jeg kan godt lide at have det stille og roligt, når jeg kommer hjem. Mine naboer er mest ældre mennesker, de larmer ikke så meget,” siger Klaus Emilius.

Både på væggen i stuen og i gangen hænger der billeder. Nogle er oliemalerier, andre er fotografier af en gård. På gårbillederne er motivet det samme, men farverne har fået et ordentligt tvist ved hjælp af computerens billedbehandlingsprogram.

Billederne er Klaus Emilius’ kunst.

”Jeg har solgt ét. Det er det, der hænger der – jeg har bare fået lov at låne det igen.”

Dagens billede

I den lille stue kæmper sofa, spisebord, tv og en manuel kørestol om pladsen, men det er computeren i hjørnet, der har Klaus Emilius’ opmærksomhed.

"Jeg bruger den nok lidt for meget. Næsten fra morgen til aften. Jeg kan altid finde på at lave et billede - dagens billede, ikk? - jeg har også nogle spil og jeg har selv lavet min hjemmeside," siger han.

Han er selvlært. Har haft computer de sidste fem år - den sidste er helt ny - 80 GB, trådløs mus og tastatur, og der er Photoshop 7 på - blandt andet.

Klaus Emilius har før malet en del billeder med oliefarver og vandfarver. Det gør han også en gang imellem stadigvæk, men efterhånden er det mest computeren, han bruger til sin kunst.

"Jeg kunne godt tænke mig engang at udgive mine billeder på cd-rom. Man skal prøve at få nogle nye ideer. Der findes så mange malerier, og man kan godt lave billeder på andre måder. Min storebror er musiker - Jodle-Kjeld, kender du ham? Jeg skal lave forsiden på hans nye cd," siger Klaus.

Han tager tit sit digitale kamera med i bilen, kører ud og tager nogle billeder. Mest af natur eller huse. Det skal være nogle gode motiver. Noget, der kan blive pænt.

Derhjemme får fotografierne et helt nyt udtryk med stærke farver i computeren. For eksempel en flot efterårsskov i pink, gul og grøn med bladløse, sorte træer som kontrast.

Billederne får han fremkaldt hos fotohandleren.

Eneste Emilius

I øvrigt er han den eneste i Danmark, der hedder Emilius til fornavn. Det ved han.

Navnet har han efter morfaren. Han var skuespiller og gøgler. Klaus Emilius henter et udklip fra en meget gammel avis - det handler om morfaren og en forestilling i Viborg.

"Da min mor døde, tog jeg min morfars navn. Jeg har aldrig mødt ham. Men han var jo også en slags kunstner," siger Klaus Emilius.

I gangen hænger et billede. Det malede Klaus Emilius om formiddagen, inden han skulle til sin mors begravelse. Det er et par år siden.

"Jeg har også lavet et til nogen, der skulle giftes. Det fik de som gave".

På sofaen ligger en fotomappe med fotografier af Klaus Emilius' billeder. Der er skrevet titler under næsten hvert billede - i hånden.

"Men det kan godt være, at du ikke kan læse dem. Jeg er lidt ordblind," forklarer Klaus Emilius.

Et af billederne i mappen hedder: "Jeg hader mandag".

Hvorfor?

"Det er vist fra en titel på en cd. Jeg har bare oversat det fra engelsk. Min mor kunne ikke lide mandage."

Det med kunsten

Som 14-årig fik Klaus Emilius at vide, at han har muskelsvind. Af typen limb girdle. Før det havde han ikke rigtig lavet noget med kunst. Mest repareret knallerter og cykler. Og gået i skole og på efterskole.

Kunsten kom, da han var på Egmont Højskolen. Der har han været to gange. Først på den internationale linje og så på medier og kunst.

"Det var ikke noget, jeg kendte til – det med kunst. Ikke så meget i hvert fald. Jo, altså, jeg kendte lidt til ham Thorsen (Jens Jørgen Thorsen red.)," siger Klaus Emilius.

På Egmont Højskolen var Klaus Emilius blandt andet med til at lave en happening foran kunstmuseet i Århus i forbindelse med ferniseringen på en udstilling om skandaler i kunsten.

En hel flok elever fra Egmont Højskolen blokerede med deres kørestole indgangen for ferniseringsgæsterne i protest mod de dårlige adgangsforhold for handicappede.

Klaus Emilius og de andre kom både i aviserne og i tv. Avisudklippene har han gemt.

Roltec i loftet

Kunstholdet lavede også deres egen udstilling. Et af Klaus Emilius' værker var en Roltec el-kørestol skilt ad og hængt op i loftet. I 437 dele.

"Jeg hængte den i et koordinatsystem for at få en ruminstallation ud af det. Egentlig ville jeg have sprængt den i luften. Men det gik ikke," forklarer Klaus Emilius.

Der er billeder fra udstillingen i fotoalbummet. Der er også billeder fra en tur til Berlin, hvor Klaus Emilius som happening skilte sin manuelle kørestol ad i forhallen på et kunstmuseum – og fik skæld ud af vagten. Og fra den udstilling, som han sidste år havde på rådhuset i Allingåbro.

"Jeg gik bare ind og spurgte, om jeg ikke måtte lave en udstilling. Det måtte jeg godt. Selv om pedellen blev lidt sur, da jeg også lavede en happening," siger Klaus Emilius.

Til ferniseringen havde han taget en taekwondodragt på. Fundet i en genbrugsbutik. Og så gav han sig til at skille sin manuelle kørestol ad, mens han sad i den – del for del. Han smed også popcorn på gulvet og brækkede et maleri i stykker.

Symbolske popcorn

Det hele fik lov til at blive liggende på gulvet på rådhuset i den måned udstillingen varede. Også kørestolen.

"Men de syntes vist, det var lidt tosset," siger Klaus Emilius.

Hvordan klarede du dig uden kørestol i en måned?

"Det ved jeg ikke. Det gjorde jeg bare. Det var jo for at vise, at man godt kan lave kunst, selv om man er handicappet. At folk i kørestol godt kan blive til noget. Så ved de, hvem jeg er. Popcornene var fra Grøn Koncert om sommeren – jeg havde fået en pose af dem, der var til overs. De symboliserede crewet".

Klaus Emilius kan godt lide at provokere.

"Det kommer man langt med. Det er godt at få noget færdiglavet til at se ud på en anden måde. Jeg kunne godt tænke mig en gang at smadre en minicrosser.

Eller en computer. Det går så stærkt med computere - det kunne man godt symbolisere ved at smadre et tastatur for eksempel," mener Klaus Emilius.

Han har en drøm om engang at lave en udstilling på kunstmuseet. Med nogle kæmpe store billeder.

Hvad er kunst, synes du?

"Det er nok det, man hører om i kirken."

- "?"

"Det er mange ting på en gang. Kunst er noget sjovt noget. Det kan da pynte lidt - og så kan man selv bestemme sine billeder," siger Klaus Emilius Kruse.